

היערכות לקראת תום שנת המס 2017

בחוזר זה נסקרו ותומצתו מספר סוגיות מס אותן ראינו כחשובות ורלוונטיות יותר וכן רשימת הכנות הדרושות לקראת סוף שנת המס 2017 והכנה לקראת שנת המס 2018. חלק מסוגיות המס מורכבות יותר וקיימים חלוקי דעות באשר לפרשנותן ולכן נמליץ על התייעצות עם מומחה מס בטרם ביצוע

שיעורי המס לחברות וליחידים

- שיעור מס חברות צפוי לרדת מ-24% בשנת 2017 ל-23% בשנת 2018.
- שיעורי מס על הכנסותיו של יחיד מיגיעה אישית החל משנת המס 2017:

שיעור המס	עד סכום	מסכום
10%	74,640	0
14%	107,040	74,641
20%	171,840	107,041
31%	238,800	171,841
35%	496,920	238,801
47%	ומעלה	496,921

שיעורי המס הצפויים על הכנסותיו של יחיד שאינן מיגיעה אישית:

שיעור המס	עד סכום	מסכום
31%	238,800	0
35%	496,920	238,801
47%	ומעלה	496,921

- העלאת מס ייסף מ-2% ל-3% והפחתת רף השכר להתחלת תשלום מס ייסף מ-800 אלף ₪ ומעלה בשנה ל-640 אלף ₪ בשנה.
- שיעור המס על הכנסות מהגרלות והימורים או פעילות נושאת פרסים יעמוד על 35% במקום 30%.

שיעור מס על דיבידנד

שיעור מס על דיבידנד לבעל מניות מהותי הינו 30% ובעל מניות אחר – 25%. בחוק ההתייעלות הכלכלית נקבעה הוראת שעה לחלוקת דיבידנדים בתקופה שבין 01.01.2017 ועד ליום 30.09.2017, לפיה יהא ניתן לחלק דיבידנדים בשיעור מס סופי ומוגבל של 25% כאשר על הכנסה זו לא יוטל מס יסף, וזאת בכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת השעה המפורטים בחוזר מס הכנסה 1/2017.

הכנסות מהשכרת דירה למגורים

- **פטור ממס על הכנסות מהשכרת דירה למגורים** – בחוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה משכר דירה למגורים), התש"ן-990 שנקבעו מספר תנאים מצטברים למתן פטור ממס על הכנסה כאמור:
  - הדירה מיועדת לשמש למגורים לפי טיבה.
  - הדירה מושכרת לשוכר שהוא יחיד. ניתן גם להשכיר לחבר בני אדם, אך נדרש כי עיקר פעילותו של חבר בני האדם הוא למטרות של מתן דיור לזכאים שקבע משרד הבינוי והשיכון, לקליטת עליה, לבריאות ולסעד

- ופעילותם אינה לצורכי רווח ובלבד שהתקבל אישור מנהל רשות המסים לחבר בני האדם השוכר.
- הדירה איננה רשומה בספרי העסק של המשכיר או איננה חייבת ברישום כאמור.
- הדירה משמשת לשוכר למגורים בלבד, ברשותו של המשכיר ישנה הצהרה בכתב על כך או לחילופין חוזה שכירות לפיו ברור כי הדירה משמשת לשוכר למגורים בלבד.

תקרת הפטור בשנת 2017 הינה 5,010 ש"ח. חשוב לציין כי תקרת הפטור הינה תקרה מתואמת. ויש להפחית מגובה הפטור את סכום ההכנסה מהשכרת מגורים העולה על תקרת הפטור. כלומר: כאשר סכום ההכנסה החודשית משכר דירה גבוה מתקרת הפטור (5,010 ₪) אולם אינו עולה על כפל תקרה זו (10,020 ₪), יש לחשב את הפטור באופן הבא:

- א. מפחיתים מסכום ההכנסה החודשית משכר דירה שהתקבלה בפועל את סכום תקרת הפטור, ההפרש ביניהם יחשב כסכום עודף.
- ב. מפחיתים מסכום תקרת הפטור את הסכום העודף. ההפרש המתקבל הוא הסכום הפטור.
- ג. מסכום ההכנסה החודשית משכר דירה למגורים שהתקבל בפועל מפחיתים את הסכום הפטור. ההפרש המתקבל הוא הסכום החייב במס.

לדוגמא: הכנסות שכ"ד חודשיות של 4,500 ש"ח בחודש יהיו פטורות ממס. אך אם ההכנסות החודשיות מהשכרת דירת מגורים יגדלו ל-5,700 ש"ח, החרیגה מעל תקרת הפטור הינה 690 ש"ח, יש להקטין את גובה הפטור בסכום 690 ש"ח, כך שלאחר ההקטנה גובה הפטור יהיה 4,320 ש"ח והחלק החייב יהיה 1,380 ₪.

על הסכום החייב במס יחול שיעור המס השולי של המשכיר בהתחשב במכלול הכנסותיו. (לגבי הכנסות משכ"ד, מדרגת המס הראשונה היא 31%, למעט מי שמלאו לו בשנת המס ששים שנה, שלגביו מדרגת המס הראשונה היא 10%).

- **מס בשיעור 10% על הכנסות מהשכרת דירה למגורים בידי יחיד** – מסלול זה יחול בתנאים הבאים:

- הדירה משמשת למגורים בישראל.
- ההכנסה מדמי השכירות איננה הכנסה מעסק כמשמעותה בסעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה.

במסלול זה ניתן לשלם מס מופחת בשיעור של 10% בלבד על הכנסות משכ"ד למגורים. חשוב לציין כי במסלול זה לא ניתן לנכות הוצאות שהוצאו בייצור הכנסה משכר דירה, או פחת בשל הדירה. אם בעת מכירת דירת המגורים לגביה נבחר מסלול המס המופחת יחול חיוב במס שבת, ייווסף לשווי המכירה הפחת אותו היה ניתן לדרוש כנגד ההכנסה בשיעור המס המופחת.

תשלום עד סוף ינואר 2018 לא יגרור ריבית והפרשי הצמדה.

- **מע"מ על השכרת דירה** -

- כאשר המשכיר הינו אדם פרטי והא משכיר גם כן לאדם פרטי או לעוסק לשימוש פרטי לא יחול חיוב במע"מ.
- כאשר המשכיר הינו אדם פרטי המשכיר לעוסק לשימוש לעסק או למלכ"ר מדובר בעסקת אקראי והעוסק ו/או המלכ"ר יהיו חייבים בתשלום המע"מ. (חריג: השכרת דירה למגורים מאדם פרטי למלכ"ר). על המלכ"ר לדווח על העסקה ב"טופס עסקת אקראי".
- כאשר המשכיר הוא עוסק יחול חיוב מע"מ בכל מקרה (בהשכרה לפרטי, לעוסק או למלכ"ר).

- כאשר השוכר הוא עוסק עליו להוציא חשבונית עצמית במקום המשכיר ולדווח עליה במסגרת עסקאותיו. השוכר רשאי לקזז את המע"מ שהוא חייב על סמך אותה חשבונית עצמית.

הוצאות מוכרות לצרכי מס ותיאומם בדוח התאמה

- **שווי שימוש ברכב** – שווי שימוש הוא סכום שנוקף להכנסתו של עובד שקיבל רכב ממעבידו. סכום זה מהווה שווי כספי של טובת ההנאה הגלומה בשימוש הפרטי ברכב. שווי בגין רכבים ששנת רישומם הינה לפני 2010, מחושב לפי שיטת קבוצות מחיר בהתאם לטבלה להלן:

קבוצת מחיר	שווי רכב 2016	שווי רכב 2017
1	₪ 2,710	₪ 2,700
2	₪ 2,930	₪ 2,920
3	₪ 3,770	₪ 3,760
4	₪ 4,530	₪ 4,510
5	₪ 6,260	₪ 6,240
6	₪ 8,120	₪ 8,090
7	₪ 10,440	₪ 10,410

החל משנת 2010 מחושב שווי השימוש ברכב צמוד, בנוגע לכלי רכב שנרשמו לראשונה מיום 01.01.2010, כשיעור מתוך מחיר המכירון של הרכב בהיותו חדש, אשר החל משנת 2011 עומד על 2.48%.

תקרת מחיר המכירון לחישוב שווי בשנת המס 2017 הינה 500,030 ₪ (במקום 501,540 ₪ בשנת המס 2016).

- **מתנות** – מתנות שניתנו בסכום שלא עולה על 210 ₪ לשנה לאדם אחד בישראל או 15\$ לשנה לאדם אחד בחו"ל מוכרות כהוצאה בספרים. מתנות שניתנו לעובדים בשגרת יחסי העבודה (מתנות חג וכדו') ייחשבו להכנסת עבודה בידי העובדים ויש לזקוף שווי בתלוש. לעומת זאת מתנה בסכום של עד 210 ₪ לרגל אירוע אישי, כגון: חתונה, בר מצווה וכדו' מותרת בניכוי.
- **כיבוד ואירוח** – הוצאות כיבוד ואירוח יוכרו בשיעור של 80% מההוצאות שהוצאו לכיבוד קל במקום העיסוק של הנישום. (מקום העיסוק – מקום שבו מנהל דרך קבע את עיסוקו). כיבוד קל כולל שתיה קרה וחמה, עוגיות וכו' הניתנות לאורח המבקר במקום העסק לצרכים עיסוקיים. חשוב לציין כי ארוחות הניתנות לאורח (גם ארוחות המכוננות "ארוחות עיסוקיות") אינן מותרות בניכוי לצורכי מס אא"כ מדובר באירוח של אורח מחו"ל.
- **הוצאות נסיעה לחו"ל** – הוצאות נסיעה לחו"ל מותרות בניכוי אם הנסיעה והשהייה שם היו הכרחיות לצורך ייצור ההכנסה. ההוצאות המוכרות בניכוי הן הוצאות הטיסה, לינה ושכירות רכב עפ"י קבלות והוצ' אש"ל בלא קבלות כפוף לסכום תקרה מקסימלי (מפורט להלן). יש לציין כי הוצאות עסקיות בחו"ל כגון טלפון, צרכי משרד וכדו' מותרות בניכוי במלואן.

פירוט ההוצאה	ההגבלה/תקרת ההוצאה
רכישת כרטיס טיסה: ● במחלקת תיירים או עסקים ● במחלקה ראשונה	● מותרות מלוא ההוצאות ● מותרת ההוצאה על לגובה מחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה.
הוצאות לינה בנסיעה שכללה עד וכולל 90 לינות: ● 7 לינות ראשונות ● מהלינה השמינית ואילך	● מותרות מלוא ההוצאות אך לא יותר מ- \$272 ללינה ● עד וכולל \$119 ללינה- מותרות מלא ההוצאות. מעל \$119 ללינה- מותרת הוצאה בשיעור 75% מהן אך לא פחות מ-\$119 ולא יותר מ-\$204.
הוצאות לינה בנסיעה שכללה	

יותר מ-90 לינות: שתי נסיעות או יותר, שלא היתה ביניהן שהייה רצופה בישראל של 14 יום לפחות, ייחשבו לנסיעה אחת.	מותרת מלא ההוצאה אך לא יותר מ-\$119 ללינה.
הוצאות שהייה אחרות: • אם נדרשו הוצאות לינה • אם לא נדרשו הוצאות לינה	• עד \$76 לכל יום שהייה. • עד \$128 לכל יום שהייה.
הוצאתו השכרת רכב בחו"ל	הוצאות השכירות בפועל אך לא יותר מ-\$60 ליום (כולל דלק).
הוצאות עסקיות אחרות. כגון: טלפון, אירוח ספקים או לקוחות	מותרות מלוא ההוצאות כנגד קבלת

* תותר תוספת של 25% מהוצאות לינה ושהייה המותרות בניכוי (כולן או חלקן) בנסיעות לארצות מסוימות.

- **הוצאות טלפון נייד** – יש לזקוף שווי שימוש בטלפון נייד שהוצמד לעובד בסכום של 105 ₪ לחודש או מחצית מההוצאה החודשית – לפי הנמוך שביניהם. אין לזקוף שווי שימוש בשכר ש עובד שקיבל טלפון נייד, ממנו ניתן להתקשר רק למקום העבודה.

נקודות זיכוי

כל עובד שהוא תושב ישראל זכאי ל-2.25 נקודות זיכוי ממס הכנסה. בנוסף לכך, קיימים קריטריונים שונים המזכים בנקודות נוספות. ככל שעובד עומד ביותר קריטריונים, הוא יצבור מספר רב יותר של נקודות זיכוי. נקודת זיכוי היא סכום המקוּוֶז ממס הכנסה שחל על עובד בשנת עבודה.

נכון לשנת 2017, שווי הנקודה 215 ש"ח לחודש ו-2,580 ש"ח לשנה. משמעותה של הזכאות היא כי מתוך מס ההכנסה שעל עובד לשלם, יופחת סכום השווה למכפלה של מספר נקודות הזיכוי בשווי נקודת זיכוי. נקודות זיכוי מקטינות את ערך המס לכל היותר לאפס, לכן הן מועילות רק לעובד שגובה החיוב שלו במס מגיע לערך נקודות הזיכוי שלהן הוא זכאי.

זיכוי בגין תרומות

ליחיד ניתן זיכוי בגין תרומות בשיעור 35% רק לגבי תרומות למוסדות ציבוריים המאושרים על ידי שר האוצר.

בשנת 2017 יינתן זיכוי כאמור בגין כל התרומות שתרם הנישום בשנת המס וזאת במידה שהוא תרם סכום הגבוה מ-180 ₪. תקרת הזיכוי שתינתן היא על תרומות בסך של 9,130,000 ש"ח או תרומות בשיעור של עד 30% מהכנסתו החייבת, כנמוך שבהם.

חובת הפקדה לעצמאי לקופת גמל לקצבה

חובת ההפקדה לפנסיה חלה על עצמאים בין הגילאים 21 ל-55. שיעור ההפקדה לפנסיית חובה לעצמאים עומד על 4.45% עד חצי מהשכר הממוצע במשק, ועל 12.55% מהחלק מעל מחצית השכר הממוצע במשק.

קיימת חובה לחסוך לפנסיה עד השכר הממוצע במשק, עצמאים המרוויחים יותר משכר זה נותרים חשופים וללא כיסוי ביטוחי עבור חלק השכר שלא בוטח בקרן הפנסיה. שכר ממוצע במשק – סכום השווה ל-12 פעמים השכר הממוצע כפי שהוא מחושב לביטוח לאומי ומפורסם מידי שנה ע"י המוסד לביטוח לאומי. (נכון לשנת 2016 בסכום של 9,464 ₪).

לדוגמא:

שכר ממוצע במשק (לפי המוסד לבטוח לאומי לשנת 2017) – 9,673 ₪.

הכנסה חודשית של עצמאי – 6,000 ₪

שיעור הפקדה של 4.45% - $215.22 = 4.45\% \times 4,836 = 9,673/2$

שיעור הפקדה לפי 12.55% - $146.082 = 12.55\% \times 1,164 = 6,000 - 4,836$

סה"כ להפקדה: 361.02.7 ₪

במועד הפקדת הכספים יסווגו הכספים ככספי תגמולים, אך שליש מהכספים יסווג לרכיב ייעודי למצבי אבטלה.

עצמאי שלא הפקיד את הכספים לפנסיה לפי הוראות החוק ייקנס בסכום של 500 ₪.

הטלת מס על פיצויי פיטורין

בהתאם לחוק ההסדרים יוטל מס גם על רכיב פיצויי הפיטורין מעבר לתקרה (32,000 ₪ בחודש) כך שכל מי ששכרו עולה על סכום זה, רכיב פיצויי הפיטורים שלו יהיה חייב במס שולי. כיום פיצויי הפיטורים חייבים במס בעת המשכיה בסכום של מעל 12 אלף שקל ומעתה המיסוי יהיה בעת ההפקדה של כל סכום שהוא (כל עוד סך הפיצויים החודשי הוא מעל 32 אלף שקל).

משיכות בידי בעלי מניות בחברה וטובות הנאה אחרות

על פי הדין הקיים ערב התיקון לחוק ההסדרים (סעיף 3(ט) לפקודה), בעל מניות היה מחויב במס על הכנסה בגובה הריבית הרעיונית אשר לא שילם לחברה בתקופה שבה השתמש בכספי החברה או בגובה דמי שימוש ראויים בנכס החברה. קביעת הריבית הרעיונית שבסעיף 3(ט) לפקודה לא הרתיעה דיה ותופעת משיכת הכספים / נכסים על ידי בעלי המניות, חלף משיכתם כדיבידנד, נפוצה.

לאחר התיקון שעבר ב-2017 נקבע כי משיכת כספים או נכסים בידי בעל מניות בחברה, תיחשב כמשכורת או כדיבידנד, לפי העניין, ולהבהיר כי על משיכה כזו לא יחולו הוראות סעיף 3(ט) הקובעות הסדר מס החל על פעולות שסיווגן לעניין פקודת מס הכנסה הוא הלוואה.

לעניין זה "משיכה של כספים" הינה: הלוואה, חוב והשאלה, מזומנים, ניירות ערך, פיקדונות, ערובה אשר החברה העמידה כבטוחה לטובת בעל המניות. (למעט ערובה כללית). העמדת נכס (דירה, חפצי אמנות/תכשיטים, כלי שיט/טיס) של החברה לשימוש האישי של בעל המניות שהוא יחיד (למעט חבר בני אדם). משיכה בעקיפין (למעט הלוואה לחברה שאינה תאגיד שקוף, והיא משמשת לתכלית כלכלית בחברה מקבלת הלוואה).

תחולת הסעיף על משיכות מסכום של 100,000 ₪ במישרין ובעקיפין.

כיצד תקבע ההכנסה:

- דיבידנד (סעיף 4(2) לפמ"ה) – ובלבד שלחברה יש רווחים.
- הכנסת עבודה (סעיף 2(1) לפמ"ה) – כאשר אין רווחים אך יש יחסי עובד מעביד.
- הכנסה מעסק או משלח יד (סעיף 2(1) לפמ"ה) - כאשר אין רווחים ואין יחסי עובד מעביד.

תחולת האמור הינה ב-1.1.2017. אולם בהתאם להוראות המעבר שנקבעו, הסעיף לא יחול על יתרות הרשומות במאזן החברה נכון ליום 31.12.2016, ובלבד שהושבו לחברה עד יום 31.12.17.

מיסוי חברות ארנק

מטרת התיקון הוא התעלמות מקיומה של חברה ומיסוי שוטף של היחיד. בשנים האחרונות הולכת ומתרחבת תופעה של שכירים בכירים בחברות, המעדיפים לתת את שירותיהם לחברה באמצעות חברה בשליטתם ובכך לחסוך את תשלומי המס המוטלים על היחיד ולשלם את שיעור מס החברות בלבד.

במסגרת התיקון לחוק, הוסף סעיף 62א לפקודה, הקובע כי הכנסה חייבת של חברת מעטים (בשליטתם של 5 בני אדם לכל היותר), שאינה חברת משלח יד זרה, הנובעת מפעילות של יחיד שהוא בעל מניות מהותי בה, תיחשב כהכנסתו של היחיד ויחולו עליה שיעורי המס של יחד ולא של חברה. וזאת בכפוף לתנאים מסוימים שנקבעו בחוק.

בנוסף חל תיקון סעיף 77 לפקודת מס הכנסה – ונקבע כי במקרים בהם חברות צוברות לאורך זמן רווחים בלתי מחולקים, בלא תכלית כלכלית הקשורה לפעילות החברה, יהיה המנהל רשאי להורות לפקיד השומה, לנהוג ברווחי החברה, שלא חולקו ושנצברו מיום התאגדות החברה עד לתום שנת מס פלונית, כדיבידנד בהתקיים מספר קריטריונים מצטברים שנקבעו בתיקון.

היערכות נוספת לקראת סוף שנת המס

- **ספירת והערכת מלאי** - יש לספור את המלאי ביום 31/12/2017. עם זאת, ניתן לערוך, ללא אישור, את הספירה בתוך 10 ימים לפני או אחרי תאריך זה, ולבצע את ההתאמות הדרושות, כדי להגיע למצב המלאי בתאריך הקובע. אפשר אף לערוך את הספירה בתוך 30 יום לפני או אחרי כן אבל רק בהודעה בכתב ומראש לפקיד השומה, ולערוך את ההתאמות. רשימות המלאי יכללו את כל הסחורות המצויות בבעלות העסק או ברשותו. סחורות המצויות במקום, ושייכות לאחר, יירשמו בנפרד. וכן יש לערוך רשימה לסחורות השייכות לעסק ומצויות בידי אחרים. חישוב השווי, ניתן שייעשה במועד מאוחר יותר.
- **סגירת שנה** - לקראת סגירת ספרי החשבונות יש לערוך התאמות בנק, התאמות עם לקוחות וספקים, סגירת קופות, השלמת רישומי משכורת, התאמה בין הדיווחים בספרים לבין הסכומים שדווחו לרשויות המס, קבלת אישורים שנתיים מקופות גמל ופיצויים, קבלת לוחות סילוקים ואישורים אחרים מהבנק לפי הצורך וכדו'.
- **דיבידנד** - בדיקת כדאיות משיכת דיבידנד למול משכורת בהתאם לשיעורי המס המעודכנים.
- **הקדמת/דחיית הוצאות/הכנסות** – נותני שירותים ועסקים אחרים שאין להם מלאי מהותי בעסק, יש באפשרותם לדווח למ"ה על בסיס מזומן. עסקים אלו הצופים רווח לשנת 2017, רצוי שיקדימו תשלומים בגין הוצאות עד תום חודש דצמבר 2017 או לדחות קבלת הכנסות לשנת 2018.
- **חובות מסופקים או אבודים** – מומלץ להתחיל בתהליכי גביית החובות והעברת החובות הבעייתיים לטיפול עו"ד או הגשת תביעה לבית המשפט.
- **מקדמות למ"ה** - במידה והמקדמות על חשבון המס ששולמו במהלך השנה אינם מספיקים לתשלום חבות המס רצוי לשלם את הפרש עד 31 בינואר 2017 ולהימנע מחיוב הפרשי הצמדה וריבית ולעיתים גם קנסות. אם בוטלו מקדמות בשנת המס 2017 וצפוי מס לשלם באותה שנה, חשוב להגדיל את המקדמות ולשלם את המס עוד השנה על מנת להימנע מקנסות.

אין באמור לעיל להוות יעוץ משפטי, חוות דעת או תחליף לייעוץ משפטי. האמור לעיל אינו אלא תמצות בלבד של סוגיות מס שונות והיערכות לקראת סוף שנת 2017.

בכל מקרה ספציפי מומלץ לפנות לקבלת יעוץ מקצועי.